

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارابه دهنده درس: گروه مدیریت اطلاعات سلامت

عنوان درس: **اصول مشاوره آنلاین و مدیریت ارتباط در فضای مجازی**

کد درس: 152009

نوع و تعداد واحد¹: 2 واحد (1 واحد نظری، 1 واحد عملی)

نام مسئول درس: دکتر میترا ذوالفقاری

مدرس/ مدرسین: دکتر میترا ذوالفقاری

پیش‌نیاز/ همزمان: ندارد

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد ناپیوسته- رشته سلامت از دور

اطلاعات مسئول درس:

رتبه علمی: استاد

رشته تخصصی: برنامه‌ریزی آموزش از دور

محل کار: گروه مدیریت اطلاعات سلامت

تلفن تماس: 09122024265

نشانی پست الکترونیک: zolfaghm@tums.ac.ir

¹ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: 2 واحد نظری، 1 واحد عملی)

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسوول درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

از آنجا که از جمله توانمندیهای دانش‌آموختگان این رشته توانایی مشاوره و راهنمایی به جامعه و بیماران در محیط‌های مجازی است لذا لازم است که دانشجویان این رشته با مفاهیم اصول مشاوره در نظام سلامت و استانداردهای مشاوره در محیط‌های مجازی آشنا شوند و نحوه سنجش و اندازه‌گیری از دور و ارائه خدمات مشاوره و برقراری ارتباط در محیط‌های آنلاین را فراگیرند. درس حاضر به همین منظور طراحی شده است. و به طور عمده به کسب دانش و مهارت‌های لازم برای کاربست ارائه مشاوره مجازی مبتنی بر اصول علمی و اخلاقی در نظام سلامت و در فیلد سلامت از دور می‌پردازد.

اهداف کلی/ محورهای توان‌مندی:

هدف این دوره افزایش دانش دانشجویان در رابطه با اصول و مفاهیم مشاوره آنلاین و توانمندی برای برقراری ارتباط از دور با تمرکز بر انجام مشاوره فردی و گروهی با رعایت الزامات اخلاقی و امنیتی و حمایتی و فرهنگی در نظام سلامت از دور است.

اهداف اختصاصی/ زیرمحورهای هر توان‌مندی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که دانشجویان قادر باشند که:

- 1- مفاهیم و اصول بنیادی در مشاوره آنلاین را توضیح دهند.
- 2- شباهت و تفاوت‌های مشاوره حضوری و مجازی را تبیین کنند
- 3- ویژگی‌های مشاوره مبتنی بر فناوری اطلاعات و ارتباطات را با انواع حضوری مقایسه نمایند.
- 4- تاریخچه ارتباط از راه دور را بیان کنند.
- 5- مهارت‌های برقراری ارتباط از دور را شرح دهند.
- 6- ملزومات سخت افزاری و نرم افزاری در مشاوره آنلاین را شرح دهند.
- 7- نقش‌ها و توانمندیهای مشاور مجازی را بیان کنند.
- 8- مباحث اخلاقی در فضای مجازی را شرح دهند.
- 9- الزامات و استانداردهای مشاوره آنلاین را بیان کنند.
- 10- مهارت‌های بالینی برای مشاوره آنلاین را توضیح دهند.
- 11- چالش‌های فرهنگی و امنیتی مشاوره آنلاین را تبیین کنند.
- 12- روندهای جدید و چشم‌انداز آینده مشاوره و ارتباط در نظام سلامت را توضیح دهند.

(ب) **حیطه عاطفی:** دانشجویان باید در پایان این دوره:

- 1- به انجام مشاوره آنلاین در حوزه سلامت از دور علاقه مند شوند.
- 2- در بحث‌های گروهی کلاس و در بخش فرم فعالانه مشارکت نمایند.
- 3- به نظرات دیگران با حوصله و دقت گوش دهند.
- 4- برای روش‌ها مختلف ارتباطی سوالات مرتبط با محیط کار خود بیابند.
- 5- یک مبحث انتخابی را به صورت سمینار شفاهی ارائه دهند و ارائه مشاوره بدون اضطراب در جمع را تمرین کنند.
- 6- به مطالعه هر مبحث قبل از آغاز کلاس علاقه مند شوند.
- 7- به نظرات انتقادی دیگران احترام بگذارند.
- 8- به رعایت اصول و موازین اخلاقی در فضای مجازی توجه نموده و الزامات آن را برشمارند

رویکرد آموزشی:1:

ترکیبی²

حضوری

مجازی¹

روش‌های یاددهی- یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

کلاس وارونه

یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال

یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی

یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

یادگیری اکتشافی هدایت شده

یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی

یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد حضوری

سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)

بحث در گروه‌های کوچک

ایفای نقش

یادگیری اکتشافی هدایت شده

یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)

یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

یادگیری مبتنی بر سناریو

استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)

یادگیری مبتنی بر بازی

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش‌های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می‌رود.

لطفاً نام ببرید

تقویم درس:

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری/ تکالیف دانشجو	نام مدرس/ مدرسان
1	معارف و شرح درس و توضیح کلی در ارتباط با مفاهیم میانی و اصول مشاوره	سخنرانی و پرسش و پاسخ	مشارکت فعال در بحث	دکتر ذوالفقاری
2	میانی و اصول مشاوره فردی و گروهی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	مشارکت فعال در گروه	دکتر ذوالفقاری
3	مهارت‌های بالینی در مشاوره فردی و گروهی	محتوای الکترونیکی بارگزاری شده و مطالعه مقاله مرتبط	پاسخ به تکالیف در سامانه نوید	دکتر ذوالفقاری
4	مهارت‌های ارتباطی در مشاوره آنلاین	سخنرانی و پرسش و پاسخ	مشارکت فعال در بحث	دکتر ذوالفقاری

1. Virtual Approach

2. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

جلسه	عنوان میحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری/ تکالیف دانشجو	نام مدرس/ مدرسان
5	حمایت‌های آنلاین در مشاوره از دور	مطالعه آخرین شواهد علمی و شرکت در فروم	شرکت فعالانه در بحث غیرهمزمان	دکتر ذوالفقاری
6	نقش‌ها و توانمندیهای مشاور از دور	بحث در گروه‌های کوچک و PBL	شرکت فعال در بحث	دکتر ذوالفقاری
7	مهارتهای ارتباط فردی	مطالعه محتوای الکترونیکی بارگزاری شده و شرکت در کلاس وارونه	پاسخ به تکلیف مرتبط در سامانه نوید- شرکت در بحث	دکتر ذوالفقاری
8	ملاحظات اخلاقی در مشاوره مجازی	محتوای الکترونیکی بارگزاری شده و شرکت در کلاس وارونه	پاسخ به تکلیف مرتبط در سامانه نوید- شرکت در بحث	دکتر ذوالفقاری
9	استانداردهای حرفه‌ای مشاوره مجازی	سخنرانی و پرسش و پاسخ و انجام PBL, GBL	مشارکت در فعالیت کلاسی	دکتر ذوالفقاری
10	چالش‌های فرهنگی در مشاوره از دور	محتوای الکترونیکی بارگزاری شده و مطالعه صفحات مرتبط در کتاب	پاسخ به تکلیف در سامانه نوید و آزمون	دکتر ذوالفقاری
11	روندهای جدید و چشم انداز آینده نظام سلامت	سخنرانی و پرسش و پاسخ	شرکت در بحث	دکتر ذوالفقاری
12	ارایه سمینار کلاسی	تدریس توسط همتایان	ارایه سمینار گروهی	دانشجویان گروه 1
13	ارایه سمینار کلاسی	تدریس توسط همتایان	ارایه سمینار گروهی	دانشجویان گروه 2
14	ارایه سمینار کلاسی	تدریس توسط همتایان	ارایه سمینار گروهی	دانشجویان گروه 3
15	بازدید از فیلد	سخنرانی و نمایش	مشاهده و کار عملی	دکتر ذوالفقاری
16	جمع بندی و رفع اشکال	پرسش و پاسخ. مشارکت کلاسی	مشارکت فعال کلاسی	دکتر ذوالفقاری

وظایف و انتظارات از دانشجو:

منظور وظایف عمومی دانشجو در طول دوره است (وظایف و انتظاراتی نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه‌های کلاس¹)

از دانشجویان انتظار می‌رود:

1. زیر بنای علمی خود را جهت فراگیری مطالب مورد تدریس تقویت نمایند. و با توجه به طرح درس، در ارتباط با موضوع تدریس مطالعه داشته باشند.
2. از امکانات سامانه نوید دانشگاه استفاده نموده و با حضور فعال در سامانه آموزشی با محتوای درسی و استاد تعامل داشته باشند.
3. با استفاده از مطالب معرفی شده سعی در گسترش معلومات خود از طریق مطالعات کتابخانه‌ای و جستجوی منابع در اینترنت نموده و یافته‌های پژوهش‌های جدید را در جهت بهبود کیفیت یادگیری بکارگیرند.

1. این وظایف مصادیقی از وظایف عمومی هستند و می‌توانند در همه انواع دوره‌های آموزشی اعم از حضوری و مجازی، لحاظ گردند.

4. در مباحث ارائه شده در فروم مشارکت فعال نموده و بر اساس یافته های مطالعات جدید و معتبر به غنای بحث بیفزایند.
5. تکالیف تعیین شده را در زمان مقرر تکمیل نموده و از طریق سایت ارسال نمایند.
6. از منابع علمی جدید و معتبر و یافته های حاصل از پژوهش در تهیه تکالیف استفاده نمایند.
7. مسئولیت فراگیری هرچه بیشتر خود را به عهده گرفته و با راهنمایی از استاد درس برنامه های آموزشی خود را پیگیری نمایند.
8. در کلاس درس حضوری و یا جلسات آنلاین به طور منظم شرکت کنند.
9. در ارایه سمینار و فعالیتهای مشخص شده در برنامه فعالانه شرکت نمایند.

روش ارزیابی دانشجو:

- ذکر نوع ارزیابی (تکوینی/تراکمی)¹: ارزیابی تکوینی (انجام پروژه کلاسی شامل نگارش طرح تحقیقاتی آزمایشی و پاسخ به تکالیف در سامانه و انجام آزمونک (کوئیز کلاسی) و شرکت در تالار گفتگو و تراکمی (آزمون پایان ترم کتبی)
- ذکر روش ارزیابی دانشجو: امتحان کتبی پایان ترم و تکالیف و فعالیتهای کلاسی و پروژه
- ذکر سهم ارزشیابی هر روش در نمره نهایی دانشجو:
- امتحان پایان ترم 40%
- فعالیتهای کلاسی از قبیل انجام تکالیف 20% و شرکت در آزمونکهای میان ترم و مشارکت در فروم 10%
- انجام پروژه کلاسی 30% می باشد.

منابع:

منابع شامل کتابهای درسی، نشریه های تخصصی، مقاله ها و نشانی وبسایت های مرتبط می باشد.

1. در رویکرد آموزشی مجازی، سهم ارزیابی تکوینی بیش از سهم ارزیابی تراکمی باشد.

✓ ارزیابی تکوینی (سازنده)¹: ارزیابی دانشجو در طول دوره آموزشی با ذکر فعالیت هایی که دانشجو به طور مستقل یا با راهنمایی استاد انجام می دهد. این نوع ارزیابی می تواند صرفاً با هدف ارایه بازخورد اصلاحی و رفع نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت دانشجو صورت پذیرفته و یا با اختصاص سهمی از ارزیابی به آن، در نمره دانشجو تأثیرگذار باشد و یا به منظور تحقق هر دو هدف، از آن استفاده شود. نظیر: انجام پروژه های مختلف، آزمون های تشخیصی ادواری، آزمون میان ترم مانند کاربرگ های کلاسی و آزمونک (کوئیز) های کلاسی

✓ ارزیابی تراکمی (پایانی)¹: ارزیابی دانشجو در پایان دوره است که برای مثال می تواند شامل موارد زیر باشد:

آزمون های کتبی، شفاهی و یا عملی با ذکر انواع آزمون ها برای مثال آزمون های کتبی شامل آزمون های کتبی بسته پاسخ اعم از «چندگزینه ای»، «جورکردنی گسترده»، «درست- نادرست» و آزمون های کتبی باز پاسخ اعم از تشریحی و کوتاه پاسخ، آزمون های استدلالی نظیر آزمون ویژگی های کلیدی، سناریو نویسی با ساختن فرضیه و ...، آزمون های عملی که برای مثال می تواند شامل انواع آزمون های ساختارمند عینی نظیر OSCE¹، OSLE¹ و ... و یا ارزیابی مبتنی بر محل کار¹ با استفاده از ابزارهایی نظیر DOPS¹، لاگبوک¹، کارپوشه (پورت فولیو)¹، ارزیابی 360 درجه¹ و باشد.

(الف)

منابع اصلی درس:

1. Woolton R. et al, Introduction to Telemedicine, Last edition.
2. Royal Society of Medicine Series, Telemedicine and e-health, Taylor & Francis, Last edition.

۳. کویتا، آشنایی با پزشکی از دور: کاربردها، چالش‌ها، نیازها و منافع، اجزا و زیر ساختار، آخرین انتشار.

شیوه‌دانشجویی دانشجوی:

(ب) مقالات:

مقالات به روز بر اساس انواع مختلف روش تحقیق در کلاس مورد نقد و بررسی قرار می‌گیرد

(ج) محتوای الکترونیکی:

فایلهای محتوای الکترونیکی در سامانه نوید

(د) منابع برای مطالعه بیشتر:

مقالات و فایل‌های بارگذاری شده مرتبط در سامانه